

מדינת ישראל

משרד המשפטים

מחלקת ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי – מנהלי)

ירושלים: טז' בחשוון התשע"ח
08 נובמבר 2017
תיקנו: 803-04-2017-002806
סימוכין: 803-99-2017-081537

לכבוד
מר דן יקיר, היועץ המשפטי לאגודה לזכויות האזרח

שלום רב,

הנדון: השתתפות ארגון "עמק שווה" באירוע "בתים מבפנים"
סמך: פנייתך מיום 24.10.17

1. פנייתך שבסמך עסקה בהנחיית השר לירושלים ומורשת, מר זאב אלקין, להסיר את חסות המשרד מפעילות ארגון "עמק שווה" באירוע "בתים מבפנים".
2. הואיל והחלטת השר בעניין התקבלה בלוח זמנים דוחק בין קבלת הפניה והביורורים העובדתיים שהיא הצריכה לבין מועד האירוע – לא הייתה אפשרות מעשית לבחון את סבירות ההחלטה במקרה זה בזמן אמת.
3. עם הפנים קדימה, ומבלי למצות את חילוקי הדעות עם המשרד האם מדובר באירוע משרדי "נטו" שתכניו נתונים לבחירת המשרד או במתן חסות משרדית שאז חלים הכללים הנוגעים למתן חסויות, סוכם עם משרד ירושלים ומורשת כי יחודדו הנהלים הרלוונטיים לעניין מתן חסות משרדית מול גורמי המשרד, והכל כפי שיפורט להלן:
  - א. הליך בחירת הגופים להם נותן המשרד חסות יעשה על בסיס אמות מידה ענייניות, שוויוניות, סבירות ופומביות, כאשר לצורך קביעתן יידרש המשרד גם לסייגים ולקריטריונים המפורטים בהוראת תכ"ס 15.3.1 בדבר "פרסומת מסחרית, חסות ממשלתית והשתתפות של משרדי ממשלה בכנסים" (להלן – **הוראת התכ"ס**).
  - ב. במסגרת אישור הענקת חסות לגוף חיצוני – בין במיזם ובין במסגרת אחרת – יפעל המשרד בהתאם לכלל ההנחיות המפורטות בהוראת התכ"ס ויקיים את כלל ההליכים הנדרשים בהתאם להוראה זו.
  - ג. כבכל החלטה מנהלית, במקרים בהם יבקש המשרד לחזור בו ממתן חסות לגוף חיצוני, הדבר יחייב קיומו של הליך הוגן, אשר יכלול בדיקות יסודיות וקבלת החלטה מנומקת וסבירה.
  - ד. בכל מקרה ומקרה על המשרד יהיה לתת את הדעת ללוחות הזמנים של קבלת ההחלטות על-ידו, ולפרסם את החלטותיו מבעוד מועד, באופן שיאפשר לכל גורם שההחלטה משפיעה עליו להשיג עליה.
4. ככלל, יש במתן חסות על ידי גוף ממשלתי או על ידי עובד ציבור כדי לקשור, ולו למראית עין, את המשרד הממשלתי נותן החסות אל הגוף מבקש החסות, אל פעילותו ומטרותיו. בכך, יכול להיווצר הרושם כאילו במתן החסות נוטל המשרד הממשלתי אחריות על הגוף ופעילותו.¹ ואולם, הבהרנו לגורמים הרלוונטיים

¹ ראו והשוו להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מסי 1.1700 בדבר "מתן חסות על-ידי עובד ציבור".
רח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029, ירושלים מיקוד 9149001

במשרד ירושלים ומורשת, כי לצד האמור לעיל, מתן חסות הוא משאב ציבורי שעל המשרד הממשלתי לחלקו לציבור באופן שוויוני, ללא משוא פנים ובהתאם לכללי המנהל התקין. בכלל זאת על החלטה ליתן חסות או להימנע ממנה להיות מבוססת על אמות מידה שוויוניות, סבירות ופומביות. כמו כן, כל החלטה על ביטול או חזרה ממתן החסות צריכה להתקיים במסגרת הליך הוגן ועל בסיס החלטה מנומקת וסבירה.

5. בנוסף, במסגרת הסייגים המפורטים בהוראת התכ"ם נקבע כי אין לאשר בקשת חסות כאשר קיימת מעורבות של גוף חיצוני אשר פעילותו ומטרותיו עומדות בסתירה לפעילות המשרד או תפקידיו. במסגרת בחינת אישור מתן חסות על ידי המשרד יש לוודא, בין היתר, עמידה בכלל זה ובצד זאת, יש מקום לוודא כי לא נשקלו שיקולים שאינם ממין העניין, לרבות שיוכו הפוליטי או תפיסתו האידאולוגית של אדם הנמנה על הגוף מקבל החסות. זאת, שכן "שקילתם של שיקולים פוליטיים היא חמורה במיוחד כאשר היא משפיעה על הקצאת טובות הנאה מן הקופה הציבורית [...] הפעלתם של שיקולים פוליטיים פוגעת בשוויון בחלוקתם של משאבים ציבוריים".²

6. בנסיבות אלה ובראי העקרונות שפורטו לעיל גם על-ידנו, לא מצאנו מקום להתערבות נוספת מטעמנו.

בברכה,
דינה זילבר
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה
(משפט ציבורי – מנהלי)

העתק:

מר זאב אלקין, השר לירושלים ומורשת
מר רן ישי, מנכ"ל משרד ירושלים ומורשת
גב' שירן שושנה, היועצת המשפטית למשרד לירושלים ומורשת
מר דני חורין, ממונה בכיר, מחלקת ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי – מנהלי)
מר אורן פונו, ממונה בכיר, מחלקת ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי – מנהלי)
גב' דפנה גוטליב, מחלקת ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי – מנהלי)

² דפנה ברק-ארז **משפט מנהלי** כרך ב' 655 (2010).